Gemeente Amsterdam

RAAD

Voordracht voor de raadsvergadering van

Portefeuille Monumenten en Erfgoed (52)
Agendapunt 0
Datum besluit

Onderwerp

Vaststellen van de actualisatie van het Beleidskader Monumenten en de daarbij behorende wijzigingen in de Welstandsnota 'De Schoonheid van Amsterdam'

De gemeenteraad van Amsterdam besluit

1. Het geactualiseerde Beleidskader Monumenten vast te stellen;
2. De bijbehorende wijzigingen in de Welstandsnota 'De Schoonheid van Amsterdam' te verwerken vast te stellen.

Wettelijke grondslag

Erfgoedverordening Amsterdam
Het Beleidskader Monumenten richt zich op monumenten met een beschermde status als rijks- of gemeentelijk monument. De status komt voort uit de Erfgoedwet respectievelijk de gemeentelijke Erfgoedverordening.

Artikel 4.19 van de Omgevingswet
Als in het omgevingsplan regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken en de toepassing daarvan uitleg behoeft, stelt de gemeenteraad beleidsregels vast voor de beoordeling of een bouwwerk aan die regels voldoet. Deze beleidsregels zijn zo veel mogelijk toegesneden op te onderscheiden bouwwerken.

Artikel 12, tweede lid van de Verordening op het lokaal bestuur
Het stedelijk bestuur betrekt het Dagelijks Bestuur bij het opstellen van stedelijke kaders.

Bestuurlijke achtergrond

Het verduurzamen van erfgoed heeft een directie verbinding met het coalitieakkoord 2022-2026 'Amsterdams Akkoord' daar waar het gaat om een Duurzame Toekomst en de routekaart Klimaatneutraal met als inzet om bij te dragen aan de uitvoering van strategische klimaatdoelen.

In oktober 2024 is de Uitvoeringsagenda Duurzaam Erfgoed vastgesteld door het college en met de raad gedeeld. Hierin staan de ambities van het college op het gebied van verduurzamen van erfgoed. Kort gezegd wil het college samen met eigenaren, bewoners en initiatiefnemers het erfgoed van Amsterdam en Weesp op een verantwoorde manier verduurzamen. Met minder regels, snellere procedures en meer begeleiding van eigenaren.

De raad is middels raadsinformatiebrieven van 12 februari 2025, 11 juli 2025 en 19 december 2025 over de voortgang geïnformeerd.

Het geactualiseerde beleid heeft de inspraakprocedure doorlopen en de stadsdelen en Stadsgebied Weesp hebben geadviseerd (bijlage 05B, 05C en 06B t/m 06I). De Nota van Beantwoording (bijlage 05A) en de reactie op de adviezen (bijlage 06A) zijn aan deze voordracht toegevoegd.

Gemeente Amsterdam

RAAD

Onderbouwing besluit

Ad 1.

Met de vaststelling van de Uitvoeringsagenda Duurzaam Erfgoed in oktober 2024 zijn ambities bepaald die bijdragen aan het verminderen van de CO_2-uitstoot, het terugdringen van energiearmoede, het verlagen van het grondstoffenverbruik en het koelen door vergroening van gevels en daken.

De ambities uit de Uitvoeringsagenda landen in beleid en regelgeving, maar worden ook in de praktijk gebracht door dienstverlening via het Loket Duurzaam Erfgoed. Het college zet met de Uitvoeringsagenda Duurzaam Erfgoed in op ruimte bieden, ruimte uitdragen en het makkelijker maken van het verduurzamen van erfgoed. Ruimte bieden door bijvoorbeeld ruimere richtlijnen op te nemen in het beleidskader. Ruimte uitdragen door onder andere het uitbrengen van handreikingen waarin beleid wordt toegelicht en inzichtelijk gemaakt door gebruik van afbeeldingen. Het makkelijker maken van verduurzamen door te onderzoeken of bepaalde maatregelen via een eenvoudiger proces en goede begeleiding door bijvoorbeeld het Loket Duurzaam Erfgoed makkelijker te realiseren zijn.

De actualisatie van het Beleidskader Monumenten is één van de acties uit de Uitvoeringsagenda Duurzaam Erfgoed die hoort bij ruimte bieden. In de actualisatie zijn onder andere ruimere mogelijkheden opgenomen voor verduurzamen en hoe deze verruimingen in balans zijn met monumentale waarden. Zo worden bijvoorbeeld zonnepanelen (onder voorwaarden) in het zicht mogelijk en wordt meer ruimte geboden voor zonwering, installaties (bijvoorbeeld warmtepompen) en groene en blauwe daken. Ook zijn de laatste technische inzichten opgenomen over bijvoorbeeld biobased materialen en ook richtlijnen voor jonge monumenten en tuinen, parken en begraafplaatsen. Met de actualisatie zijn de mogelijkheden expliciet gemaakt en waar nodig verduidelijkt voor een beter begrip.

Ad 2.

De aanpassing van de welstandnota vindt plaats binnen de huidige opzet en methodiek van de nota. Door periodieke actualisaties wordt gezorgd dat de nota actueel en toepasbaar blijft als het beleid dat doorwerkt in de nota wijzigingen ondergaat. De welstandnota zal naar verwachting de komende jaren meer fundamenteel worden gewijzigd of ingebed in een bredere nota (werktitel: Nota Omgevingskwaliteit). Met onderstaande/bovenstaande wijziging wachten op een nieuwe nota is onwenselijk omdat er dan gedurende langere tijd een mismatch bestaat tussen het beleidskader monumenten en de welstandnota. Dat leidt tot onduidelijkheid voor aanvragers en voor de Commissie Omgevingskwaliteit en kan leiden tot extra werklast bij vergunningverlening. Richtlijnen voor ingrepen bij monumenten liggen ook vast in de Welstandsnota 'De Schoonheid van Amsterdam'. Evenals richtlijnen voor in rijks- en gemeentelijke beschermde gezichten en panden zonder beschermde status. Om de ruimere maatregelen tegelijk van kracht te laten zijn, worden beide stukken tegelijk ter vaststelling aangeboden. Bijgevoegd zijn daarom het de uitgeschreven wijzigingen (bijlage 04A) en het ontwerpwijzigingsbesluit (bijlage 04B).

Participatie

In expertsessies is informatie opgehaald bij verschillende professionele partijen en zijn de voorgestelde wijzigingen getoetst op kwaliteit en praktisch gebruik. De geraadpleegde experts zijn (restauratie) architecten, woningcorporaties en ook de erfgoedverenigingen zijn gevraagd hun input te leveren op de voorgestelde wijzigingen.

In hoofdlijnen zijn de experts positief over het actuele en logisch opgebouwde beleidskader, de aansluiting bij technische inzichten en de ruimere mogelijkheden voor verduurzaming in balans met de monumentwaarden. Genoemd wordt het belang van goede begeleiding aan initiatiefnemers, dat via Handreikingen en het Loket Duurzaam Erfgoed goed loopt. Zij vragen om ruimere mogelijkheden voor zonwering, biobased materialen toegankelijkheid van monumenten.

Vervolgens zijn de bijgewerkte stukken in de formele inspraakprocedure gebracht en zijn de stadsdelen en Stadsgebied Weesp om advies gevraagd. De complete zienswijzen (bijlage 05B en 05C) en adviezen (bijlage 06B t/m 06I) zijn bij deze voordracht toegevoegd, evenals de Nota van Beantwoording (bijlage 05A) en de reactie op de adviezen (bijlage 06A).

Financiële onderbouwing

Nee, dit besluit tot vaststelling heeft geen financiële gevolgen.

Geheimhouding

n.v.t.

Welke stukken treft u aan

Meegestuurd

Registratienr.	Naam
AD2026-018556	Gemeenteraad Voordracht (pdf)
AD2026-021102	BIJLAGE 01C Wijzigingsbesluit Beleidskader Monumenten.docx (msw12)
AD2026-021103	BIJLAGE 01B Uitgeschreven wijzigingen beleidskader.pdf (pdf)
AD2026-021104	BIJLAGE 01A BeleidskaderMonumenten.pdf (pdf)
AD2026-021105	Bijlage 02A Uitgeschreven wijzigingen Welstandsnota.pdf (pdf)
AD2026-021106	BIJLAGE 02B Wijzigingsbesluit Welstandsnota.docx (msw12)
AD2026-021107	BIJLAGE 03A Nota van beantwoording beleidskader-welstandsnota.pdf (pdf)
AD2026-021108	BIJLAGE 03B Zienswijze Eigen Haard.pdf (pdf)
AD2026-021109	BIJLAGE 03C Zienswijze Erfgoedvereniging Heemschut.pdf (pdf)
AD2026-021110	BIJLAGE 04A Reactie op adviezen.pdf (pdf)
AD2026-021111	BIJLAGE 04B Advies Stadsdeel Centrum.pdf (pdf)
AD2026-021112	BIJLAGE 04C Advies Stadsdeel Nieuw-West.pdf (pdf)
AD2026-021113	BIJLAGE 04D Advies Stadsdeel Noord.pdf (pdf)
AD2026-021114	BIJLAGE 04E Advies Stadsdeel Oost.pdf (pdf)
AD2026-021115	BIJLAGE 04G Advies Stadsdeel West.pdf (pdf)
AD2026-021116	BIJLAGE 04F Advies Stadsgebied Weesp.pdf (pdf)
AD2026-021117	BIJLAGE 04H Advies Stadsdeel Zuid.pdf (pdf)
AD2026-021118	BIJLAGE 04I Advies Stadsdeel Zuidoost.pdf (pdf)

Gemeente Amsterdam

RAAD

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Ruimte en Duurzaamheid, Bureau Monumenten en Archeologie, Vincent Klijndijk, 06-18 19 08 14, v.klijndijk@amsterdam.nl

Gegenereerd: vCURRENT